

REFERAT Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget 2022-2025 d. 28-11-2022

Mødedato Mandag d. 28. november 2022 kl. 09:00

Mødested Byrådssalen, Teatergade 8

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Beslutning om godkendelse af forslag til Strategi for Ressource City 2023-26.....	4
Orientering om det foreløbige bruttokatalog med forslag til handlingsplan for DK2020.....	6
Orientering om midtvejsevaluering af Næstved Bylivsgruppe.....	9
Meddelelser til orientering.....	12
Underskriftsark.....	15

Punkt 102: Godkendelse af dagsorden

00.22.00-P35-5-21

Beslutning

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget, 28.11.2022

Godkendt.

Punkt 103: Beslutning om godkendelse af forslag til Strategi for Ressource City 2023-26

07.08.00-G01-1-22

Resume

Politisk behandling

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget (godkender), 28.11.2022

Ressource City er Næstved Kommunes tilbud til kommunens virksomheder om understøttelse af disses grønne omstilling. I juni 2022 igangsatte udvalget en revision af strategien for Ressource City, og i oktober 2022 godkendte udvalget rammerne for den kommende strategi.

Administrationen har udarbejdet et forslag til Strategi for Ressource City 2023-26, hvori de virksomhedsrettede aktiviteter, der imødekommer virksomhedernes stigende efterspørgsel efter hjælp til den grønne omstilling, er prioriteret. Forslaget til strategien understøtter Næstved Kommunes vision om at blive førende på erhverv og bæredygtighed, herunder særligt arbejdet med cirkulær økonomi og genanvendelse.

INDSTILLING

Administrationen indstiller, at udvalget godkender forslag til Strategi for Ressource City 2023-26.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget, 28.11.2022

Godkendt.

Sagsfremstilling

Siden 2014 har Ressource City opbygget en stor viden om og ekspertise i at understøtte en grøn omstilling, hvilket i stigende grad efterspørges dels eksternt af virksomheder, uddannelsesinstitutioner m.fl., dels internt i Næstved Kommune.

På mødet den 7. juni 2022 (sag nr. 61) godkendte Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget påbegyndelsen af en revision af strategien for Ressource City, og i juni 2022 (sag nr. 179) vedtog byrådet en vision, som bl.a. indeholder en ambition om, at Næstved Kommune skal være ledende på cirkulær økonomi og genanvendelse og forene klimabevidste valg med solide forretningsmuligheder.

Udvalget fastsatte rammerne for den kommende strategi på udvalgmødet den 4. oktober 2022 (sag nr. 88), hvor udvalget bl.a. ønskede et skarpere fokus på virksomhedsrettede aktiviteter og dermed et reduceret aktivitetsniveau i forhold til skoleklasser og andre besøgende, deltagelse i andres projekter og et fravalg af årskonferencen om grøn omstilling.

Forslag til Strategi for Ressource City 2023-26

Administrationen har udarbejdet et forslag til en strategi (bilag 1), der bidrager til opfyldelse af Næstved Byråds vision om at være førende på erhverv og bæredygtighed. Der arbejdes samtidig på en ny erhvervsstrategi med blandt andet temaet grøn omstilling, som forventes at kunne spille sammen med forslaget til Strategi for Ressource City 2023-26.

Forslaget til strategien indeholder et overordnet strategisk mål om med udgangspunkt i Næstved Byråds vision at understøtte en grøn omstilling af virksomhederne i Næstved Kommune.

Det strategiske mål understøttes af tre delmål.

Forslag til delmål:

- Ressource City vil møde virksomheder i Næstved Kommune 1:1 og styrke virksomhedernes kompetencer til at håndtere den grønne omstillings krav og muligheder.
- Ressource City vil etablere virksomhedsnetværk i Næstved Kommune med henblik på at styrke samarbejdet og vidensdelingen virksomhederne imellem om den grønne omstilling.
- Ressource City vil holde sig ajour med den nyeste viden inden for den del af den grønne omstilling, der er relevant for virksomhederne i Næstved Kommune.

Tidsplan

På udvalgmøde i januar 2023 bliver udvalget præsenteret for et forslag til handleplan for 2023, indeholdende nye KPI'er og aktiviteter.

Økonomi

Ressource Citys årlige bevilling udgør 1,5 mio. kr., som dækker udgifter til 1,25 årsværk, driften af lokaler, virksomhedsnetværk, arrangementer, skolebesøg, og øvrige aktiviteter.

For at kunne gennemføre aktiviteter og KPI'er i den gældende handleplan er det hvert år nødvendigt for Ressource City at finde ekstern projektf finansiering. I 2022 udgør den eksterne projektf finansiering ca. 1 mio. kr., og hovedparten af projekterne stopper ved udgangen af 2022. Det indebærer, at projektfundingen for 2023 pt. kun udgør ca. 150.000 kr.

Økonomi

Administrationen har ingen yderligere bemærkninger.

Bilag

Bilag 1: Forslag til Strategi for Ressource City 2023-26.

Punkt 104: Orientering om det foreløbige bruttokatalog med forslag til handlingsplan for DK2020

01.30.10-P20-1-21

Resume

Politisk behandling

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget (til efterretning), 28.11.2022

Administrationen påbegyndte i januar 2022 arbejdet med DK2020-planen og kortlægningen af mulige handlinger for at nedsætte CO₂-udledningen for dels kommunen som geografi, dels kommunen som virksomhed.

En række arbejdsgrupper inden for transport, vedvarende energiproduktion, varmeforsyning, kommunale bygninger, klimatilpasning mm. er kommet med deres bud på, hvilke initiativer der kan iværksættes for at nå målene for klimaplanen. Hertil kommer, at de enkelte fagcentre i kommunen har bidraget med deres bud på initiativer i kommunen som virksomhed.

Administrationen har på den baggrund udarbejdet et bruttokatalog med forslag til handlinger for kommunen som henholdsvis geografi og virksomhed (bilag 1).

INDSTILLING

Administrationen indstiller, at udvalget tager det foreløbige bruttokatalog med forslag til handlingsplan for DK2020 til efterretning, med mulighed for at tilføje yderligere forslag.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget, 28.11.2022

Til efterretning. Sagen blev drøftet, og administrationen har noteret udvalgets yderligere forslag til brug for det videre arbejde.

Sagsfremstilling

Byrådet besluttede med Klimaplan 2020-2030 for Næstved Kommune et mål om en 70 procent CO₂-reduktion i 2030 sammenlignet med 1990.

Den seneste CO₂-kortlægning (bilag 2) viser, at kommunen sammenlignet med 2019 har reduceret udledningen med 39 procent, og således mangler yderligere 31 procent svarende til 270.000 ton CO₂ for at nå målet med 70 procent reduktion i 2030. De største potentialer for CO₂-besparelser findes inden for temaerne energi, transport og landbrug.

Administrationen er i gang med at udarbejde et forslag til en klimaplan, der beskriver kommunens klimamål og - handlinger. Med planen skal byrådet anviser, dels hvordan kommunen som geografisk område kan reducere CO₂-udledningerne (klimareduktion), dels hvordan kommunen bliver robust over for de klimaforandringer, der kommer (klimatilpasning).

Forslag til handlinger

Administrationen har udarbejdet et foreløbigt bruttokatalog med forslag til handlinger, som er opdelt i ”Kommunen som geografi” og ”Kommunen som virksomhed”. Desuden indeholder bruttokataloget forslag til input til en inspirationshåndbog for kommunens medarbejdere.

De største potentialer for CO₂-besparelse findes i ”Kommunen som geografi”, da udledningen fra kommunen som virksomhed blot udgør 2,5% af den samlede udledning fra kommunen som geografi.

Handlingsforslagene under ”Kommunen som geografi” er opdelt i temaerne: 1) Energi, som består af varme og el, 2) Transport og landbrug (herunder arealanvendelse) samt 3) Generelt, hvor der er særligt fokus på den tværgående planlægning og facilitering af virksomhedernes grønne omstilling med CO₂-reduktion som omdrejningspunkt.

Administrationen har estimeret CO₂-besparelser for de enkelte forslag til handlinger. Det største potentiale inden for energi ligger i opstilling af solceller. På transportområdet er de største potentialer inden for facilitering af opstilling af ladestandere, så flere borgere får mulighed for at benytte en elbil. Inden for landbrug findes det største potentiale i etablering af biogasanlæg.

Der er to formål at arbejde med ”Kommunen som virksomhed”. 1) At kommunen optræder eksemplarisk i forhold til at reducere CO₂-udslippet og 2) At organisationen bliver bevidst om mulighederne for at skabe CO₂-besparelser i hverdagen. Derfor foreslås det, at gøre en indsats for at motivere alle medarbejdere til at skabe CO₂-besparelser i hverdagen blandt andet gennem udarbejdelse af en inspirationshåndbog.

Tidsplan

- Borgermøder i november og december 2022. Bruttokataloget over forslag til handlinger vil blive udbygget løbende bl.a. med input fra borgermøderne i Fuglebjerg den 17. november, i Tappernøje den 24. november og i Næstved den 1. december.
- Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalgets møde den 28. november 2022. Bruttokatalogets handlingsforslag fremlægges til orientering med mulighed for at tilføje yderligere forslag.
- Byrådets temamøde den 20. marts 2023. DK2020-arbejdet, herunder bruttokatalogets handlingsforslag gennemgås og drøftes.
- Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalgets møde den 8. maj 2023. Udvalget godkender forslaget til DK2020-planen, som sendes til udtalelse hos Concito.
- Byrådsmødet juni 2023. Byrådet behandler det endelige forslag til DK2020-planen, som sendes til udtalelse hos Concito.

Tidligere politiske sager

Udvalget har allerede fået forelagt sager, som beskriver potentialet for el-produktion baseret på vind og sol den 9. maj 2022 (sag nr. 47), forslag til borgerinddragelse den 7. juni 2022 (sag nr. 60) og reduktionsmuligheder af CO₂ inden for landbrugsområdet den 8. august 2022 (sag nr. 73).

Byrådet har den 30. august 2022 (sag nr. 189) behandlet og godkendt Varmeplan 2022-2030. Trafikplanen kommer til udtalelse i udvalget forud for behandling og vedtagelse i henholdsvis Plan-, Teknik- og Lokaldemokratiudvalget og Byrådet. Trafikplanen forventes vedtaget i Byrådet i foråret 2023.

Ud over de nævnte områder arbejdes der i regi af DK2020-planen på, hvordan kommunen som virksomhed kan nedsætte CO₂-udledningen. Alle centre er blevet opfordret til at komme med forslag til handlinger til CO₂-reduktion. Alle forslag samles i et inspirationskatalog.

Økonomi

Administrationen har ingen yderligere bemærkninger.

Bilag

Bilag 1: Foreløbigt bruttokatalog med forslag til handlingsplan for DK2020

Bilag 2: CO2 kortlægning 2019

Præsentation DK2020 KMFU - 28.11.2022

Punkt 105: Orientering om midtvejsevaluering af Næstved Bylivsgruppe

01.11.00-P20-1-21

Resume

Politisk behandling

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget (til efterretning), 28.11.2022

Kultur- og Idrætsudvalget (til efterretning), 29.11.2022

Plan-, Teknik- og Lokaldemokratiudvalget (til efterretning), 05.12.2022

Økonomiudvalget (til efterretning), 12.12.2022

Næstved Bylivsgruppe har eksisteret siden 2018 og blev i først omgang etableret frem til og med 2020. Efter gruppens første periode besluttede de daværende udvalg, Teknisk Udvalg, Kultur- og Demokratiudvalget, Plan- og Erhvervsudvalget samt Økonomiudvalget at gruppen skulle fortsætte i yderligere 4 år.

Samtidig ønskede Kultur- og Demokratiudvalget (udvalgsmøde d. 10. august 2020, sag nr. 79), at få en midtvejsevaluering ultimo 2022, hvorfor der nu orienteres om gruppens arbejde de seneste 2 år.

INDSTILLING

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget, 28.11.2022

Til efterretning. Uddybende notat vedrørende deltagere i bylivsgruppen vedlægges referatet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Næstved Bylivsgruppe blev etableret under navnet Næstved Bymidteenhed i oktober 2017 efter en politisk vedtagelse i de daværende udvalg, Teknisk Udvalg, Kulturudvalget, Plan- og Ejendomsudvalget og Økonomiudvalget.

Etableringen skete på baggrund af arbejdet med Udviklingsstrategien for Næstved Bymidte, som fokuserer på både den organisatoriske og fysiske udvikling af bymidten. Som udgangspunkt var opgaven, at gruppen skulle medvirke til at skabe en attraktiv bymidte ved at understøtte Næstved Kommunes planer og projekter i bymidten, men også at planlægge og gennemføre egne projekter og events, som havde karakter af midlertidighed, mens permanente anliggender skulle godkendes i det relevante udvalg.

Gruppens eksistens blev forlænget i 2020 ved en politisk beslutning om at lade bylivsgruppen fortsætte til og med 2024. Beslutningen blev truffet af de 4 relevante udvalg og skete på baggrund af en evaluering af gruppens virke fra 2018 til 2020. Se bilag 1 for kommissorium for Bylivsgruppen 2021-2024. Det daværende Kultur- og Demokratiudvalg ønskede i forbindelse med beslutningen om at fortsætte bylivsgruppen, at der blev givet en midtvejsevaluering ultimo 2022.

Den politiske styregruppe for udviklingen af Næstved Bymidte mødtes i øvrigt med repræsentanter for bylivsgruppen i slutningen af 2021, hvor det bl.a. blev drøftet, hvad de politiske ønsker til formen på gruppens projekter og arrangementer var.

Det blev meldt klart ud fra den politiske styregruppe, at det er bylivsgruppen, der selv skal sætte dagsordenen. Dog med et ønske om, at der er et fokus på spændende og anderledes, midlertidige tiltag.

Der var samtidig en klar holdning fra den politiske styregruppe om, at der er plads til initiativer, som fejler og ikke bliver en succes. Samtidig blev det meldt ud fra den politiske styregruppe, at man gerne ser, at de centrale steder i byen samt nyligt anlagte byrum aktiveres.

Evaluering af gruppens aktiviteter, 2021-2022

Næstved Bylivsgruppe har de seneste to år gennemført en række aktiviteter, som gennemgående har været mere markante og unikke, end de tiltag, den arrangerede i starten.

Det drejede sig i 2021 om en stor indsats i forbindelse med åbningen af Kulturhuset Boderne samt en gentagelse af "Den levende adventskalender" indeholdende mange forskellige juleevents, som første gang blev gennemført i december 2020. I 2021 var gruppens aktiviteter i øvrigt berørt af Covid-19 epidemien, som gjorde, at det først kunne lade sig gøre og gav mening at gennemføre aktiviteter sidst på året.

I 2022 har gruppen fokuseret sin indsats på to større arrangementer, henholdsvis Børnenes Uge i juli og Artfestival i september. Børnenes Uge varede fem dage i sommerferien med mange forskellige, spændende aktiviteter for børn forskellige steder i bymidten, og Artfestivalen var en to-dages kunsthøjtid med fokus på performativ, eksperimenterende og digital kunst, som foregik i og omkring Kulturhuset Boderne.

Dermed er der i 2022 indtil nu gennemført to spændende, anderledes aktiviteter, hvor det ene, Artfestivalen, foregik med udgangspunkt i Kulturhuset Boderne, hvormed det fint har understøttet dette projekt. Det andet, Børnenes Uge, foregik mange forskellige steder i bymidten, og har dermed været med til at skabe oplevelser rundt omkring i byen, hvilket også er en styrke. Begge aktiviteter var velbesøgte, og vurderes af Bylivsgruppen som en stor succes.

Gruppen har derudover løbende udvidet det projekt, de satte i søen i 2019 med en vinterbelysning i januar og februar, som forlængelse af Cityforeningens julebelysning i december. Vinterbelysningen opsættes dog ikke i 2023 grundet de høje el-priser.

Desuden er der planlagt to yderligere aktiviteter i december 2022 - Julemandens postkasse, som stammer fra "Den levende adventskalender", og tidligere har været en succes, og 4 pop-up koncerter på Axeltorv.

Se bilag 2 for overblik over Bylivsgruppens tiltag 2018-2022.

Økonomi

Administrationen kan oplyse, at der, i forbindelse med opstarten af bylivsgruppen i 2018, blev budgetmønstret 50.000 kr. fra de 4 udvalg til Center for Teknik og Miljø.

Ved forlængelsen frem til medio 2024, kørte man videre med de overførte budgetter. Hvis det på et tidspunkt besluttes at lukke bymidteenheden, bør budgettet føres tilbage til de udvalg der har finansieret dette.

Bilag

Bilag 1: Kommissorium for Næstved Bylivsgruppe, 2021-24

Bilag 2: Overblik over Næstved Bylivsgruppes tiltag i 2018-2022

Uddybende notat vedrørende deltagere i bylivsgruppen

Punkt 106: Meddelelser til orientering

00.22.00-P35-5-21

Beslutning

Klima-, Miljø- og Friluftsturismeudvalget, 28.11.2022

1. Til efterretning.
2. Til efterretning.
3. Til efterretning.
4. Til efterretning.
5. Til efterretning.
6. Til efterretning.
7. Orientering vedrørende Fruens Plantage. Notat vedlægges referatet.
8. Orientering om politianmeldelse af svinefarm i Tybjerg.

Sagsfremstilling

1: Afklaring af fjernvarme i Mogenstrup

DSB arbejder på at etablere et værksted vest for Mogenstrup. Mogenstrup er i dag forsynet med naturgas. Det kommende DSB-værksted er en stor varmeaftager, og derfor kan det måske være muligt at forsyne DSB-værkstedet og Mogenstrup med fjernvarme fra Næstved by. På den baggrund er Mogenstrup i Varmeplan 2022-2030 udpeget til at være en by med fjernvarmepotentiale. I forlængelse heraf har Næstved Fjernvarme A.m.b.a. undersøgt, om en fjernvarmeforsyning af DSB-værkstedet vil kunne muliggøre en samtidig fjernvarmeforsyning af Mogenstrup.

Den af Næstved Fjernvarme A.m.b.a. fremsendte analyse viser, at det ikke vil være samfundsøkonomisk fordelagtigt at forsyne Mogenstrup med fjernvarme, idet fjernvarmeprojektet vurderes at have et samfundsøkonomisk underskud på 34 mio. kr.

Administrationen har foretaget en efterprøvning af beregningerne, der bekræfter konklusionen om et samfundsøkonomisk underskud ved en fjernvarmeforsyning af Mogenstrup. Det er derfor ikke muligt at godkende projektforslaget for samtidig forsyning af DSB-værkstedet og Mogenstrup.

Afklaringen medfører, at Mogenstrup i kommunens digitale varmeplanskort vil blive ændret fra ”fjernvarmepotentiale” til ”lokale fælles varmeløsning eller individuel varmeløsning – fjernvarme er mindre sandsynligt”.

Projektforslaget for fjernvarmeforsyning af DSB-værkstedet er fortsat under afklaring, og resultatet vil derfor blive forelagt udvalget på et senere tidspunkt.

2: Tilskudsordning til fælles mindre varmeanlæg

Som et led i regeringen og forligspartiernes "Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022" af den 25. juni 2022 samt regeringens aftale med KL i "Aftale om fremskyndet planlægning for udfasning af gas til opvarmning og klar besked til borgerne", blev det aftalt at tildele kommunerne økonomisk bistand til at fremskynde varmeplanlægningen og udfasningen af gas- og olie fyr.

Midlerne giver mulighed for at støtte fælles varmeløsninger i mindre målestok til boliger i områder, hvor der ikke kommer fjernvarme.

Administrationen vil på førstkomne udvalgs møde forelægge udvalget et forslag til et koncept for en tildeling af tilskud, med det formål at hjælpe borgere med at etablere lokale fælles varmeløsninger.

3: Nedgravning af elledning

Energinet har henvendt sig til administrationen om etablering af en 132 kV jordledning gennem Næstved Kommune. Når ledningen er etableret vil kapaciteten for energianlæg i Næstved Kommune og nabokommunerne mod nord og syd blive styrket.

Ledningen føres nogenlunde parallelt med Sydmotorvejen, og den foreløbige linjeføring er markeret i bilaget. De nuværende luftledninger med omtrent samme linjeføring bliver efterfølgende taget ned, hvilket vil være positivt for landskabet. Arbejdsbæltet for projektet forventes at være 18-21 m, hvilket er mindre end eksempelvis ved etableringen af Baltic Pipe, hvor arbejdsbæltet var 32 m. Der skal ikke etableres en kompressorstation i forbindelse med nedgravningen af elledningen.

En række lodsejere vil blive midlertidigt berørt af etableringen. I udgangspunktet aftales erstatning mellem Energinet og lodsejerne, når der er tale om elkabler, før ekspropriation eventuelt kan blive nødvendigt.

Energinet har stor erfaring med denne type projekter. Projektet forventes at medføre en stigning i antallet af ansøgninger, som administrationen skal behandle. Administrationen har blandt andet fokus på ledningens påvirkning af vandløb, udpegede lavbundsarealer, sten- eller jorddiger, beskyttet natur, beskyttede arter, byudviklingsmuligheder og eventuelt kommende energianlæg.

4: Orientering om virtuelt dialogmøde mellem KL's Klima- og Miljøudvalg og de kommunale klima-, teknik- og miljøudvalg den 5. december 2022

Udvalget orienteres om KL's virtuelle dialogmøde den 5. december kl. 16:00-18:00. Invitation er sendt til udvalget pr. mail den 14.11.2022.

5: Status Fjernvarme i Karrebæk og Karrebæksminde

Lokalråd Karrebæksminde, AffaldPlus og administrationen mødtes den 8. november 2022 for at gøre status på fjernvarmepotentialet og drøfte mulige anlægsplaceringer for et kommende fjernvarmeanlæg i Karrebæk og Karrebæksminde. AffaldPlus deltog i mødet, da lokalrådet har spurgt, om AffaldPlus vil etablere og drive fjernvarmeselskabet.

Status er, at lokalrådets rådgiver LUVA er i gang med at undersøge relevante scenarier, og deres vurdering er positiv. Lokalrådet møder endvidere forsat stor opbakning lokalt.

Anlægsplacering af et nyt fjernvarmeanlæg omkring skolen i Karrebæk blev drøftet på mødet, herunder hvilke administrative sagsbehandlinger et nyt anlæg krævede.

Næste skridt i proces er en afklaring af ejerskabet, herunder om AffaldPlus' ejerskab kan godkendes i alle ejerkommunerne. Alternativt skal lokalrådet overveje en anden løsning f.eks. at stifte et A.m.b.a eller A/S.

Referat fra mødet fremgår af bilag.

6: Borgermøde om varmeløsninger i Tappernøje

BLUP - en arbejdsgruppe i lokalrådet for Tappernøje, Snese og Everdrup Sogn afholdte den 9. november 2022 et borgermødet om mulighederne for omstilling fra fossil opvarmning til vedvarende energi.

På mødet var der oplæg fra administrationen, Næstved Fjernvarme, AffaldPlus, Enova Energy og Gate 21 – Grøn omstilling Sjælland. På mødet blev energien fra Baltic Pipe kompressorstationen også drøftet, og AffaldPlus lovede at undersøge denne mulighed.

Referat fra mødet udarbejdet af BLUP fremgår af bilag.

Bilag

Bilag: Nedgravning af elledning Foreløbig ledningsføring

Bilag: Referat af møde d. 8. november 2022 om fjernvarme i Karrebæk

Bilag: Referat fra borgermøde om varmeløsning i Tappernøje

Udvalgsorientering om henvendelse vedr. Fruens Plantage

Punkt 107: Underskriftsark

00.22.00-P35-5-21